

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 9043

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının 2025 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının ekli Kararda belirtildiği şekilde tespit edilmesine, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

17 Ekim 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**17/10/2024 TARİHLİ VE 9043 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ
KARAR**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, 2025 yılında kamu işletmelerinin ülke kaynaklarını etkin ve verimli kullanmak suretiyle işletmecilik faaliyetlerini yerine getirmelerini ve kendi değerlerini azami düzeye çıkarmalarını sağlayacak strateji ve yöntemleri belirlemektir.

(2) Bu Karar, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile bağlı ortaklıklarını ve ekli tabloda yer alan 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi olup sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan kuruluşları kapsar.

(3) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile sermayesinin %50'sinden fazlası doğrudan veya dolaylı olarak kamuya ait olan, kamu kontrolünde olan veya Sayıştayca denetlenen ikinci fıkra kapsamı dışındaki diğer işletmeler, bu Kararın yalnızca 22 nci, 23 üncü, 27 nci ve 28 inci maddelerinin ilgili hükümlerine tabidir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kararda geçen;

a) Bağımsız denetim kuruluşu: 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca bağımsız denetim yapmak üzere Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından bağımsız denetimle yetkilendirilen sermaye şirketlerini,

b) Bağılı ortaklık: 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında kurulanlar hariç olmak üzere sermayesinin %50'sinden fazlası kamu iktisadi teşebbüsüne ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketleri,

c) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

ç) Finansal raporlar: Finansal tablolar, yönetim kurulu faaliyet raporları ve sorumluluk beyanlarından oluşan raporları,

d) Finansal tablolar: Dipnotlarıyla birlikte finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosunu,

e) Kamu iktisadi teşebbüsü: 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşlarını,

f) Kamu işletmesi: 1 inci madde kapsamına giren işletmeleri,

g) Kamu kontrolü: Sermayenin doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte yarısından fazlasının ve/veya oy hakkının yarısından fazlasının ve/veya yönetim kurulu üyelerinin yarısından fazlasının aday gösterme veya atama hakkının ve/veya işletmelerin mali politikalarının ve faaliyetlerinin yönetilmesi gücünün doğrudan veya dolaylı olarak devlete ait olmasını,

ğ) Kamu teşebbüsü: 1 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren işletmeleri,

h) Program: Ekli tabloda yer alan mali hedefler ile Bakanlıkça kamu teşebbüslerine gönderilecek 2025 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programını,

ı) TMS/TFRS: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları,

i) Uygulanan ekonomik politikalar: Kalkınma Planları, Orta Vadeli Program, Yıllık Program ve bunlara istinaden hazırlanan belgelerde yer alan politikaları, ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 3- (1) Kamu teşebbüsleri, 2025 yılı faaliyetlerini, uygulanan ekonomik politikalar ile Program çerçevesinde aşağıda belirtilen ilkelere ve tabi oldukları mevzuata uygun olarak yürüteceklerdir:

a) Kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk esaslarını önceleyen bir yaklaşımla faaliyet gösterilecektir.

b) Tüm işletmecilik faaliyetlerinde verimliliği ve kârlılığı artıracak tedbirler alınacaktır.

c) Etkin bir insan kaynakları politikası izlenecektir.

ç) İşletme politikaları çerçevesinde etkin stok yönetimi yapılacaktır.

d) Atıl durumda olan gayrimenkuller, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla satış, kiralama veya bedelli devir gibi usullerle, rayiç bedel esas alınarak değerlendirilecektir.

e) Üretilecek mal ve hizmetlere yönelik tedarik edilecek hammadde miktarı ve fiyatı ile üretilen mal ve hizmetlerin miktar ve fiyatları, Programda yer alan hedefleri sağlayacak şekilde tespit edilecektir.

f) Faaliyet alanlarını ilgilendiren konularda AR-GE ve inovasyon çalışmalarına gereken önem verilecektir.

g) Piyasa koşullarında daha kaliteli ve düşük maliyetli mal ve hizmet üretmek amacıyla, üretim teknolojisindeki gelişmeler takip edilecek, bilgi ve iletişim alt yapısı ile organizasyon yapıları gözden geçirilecektir.

ğ) Kamu teşebbüsleri, ticari kredi kullanımlarını ve mali yükümlülüklerini, Programda belirlenen hedefler çerçevesinde asgari düzeyde tutmak ve yönetmekle yükümlüdür.

h) Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanan üretim azami düzeye çıkarılacak, teşebbüslerin enerji tüketimleri ve maliyetlerinin azaltılması amacıyla enerji yönetimi faaliyetlerinin ve enerji verimliliği önlemlerinin uygulanmasına azami özen gösterilecektir.

ı) İşletme faaliyetlerinde etkin risk yönetimi yapılacaktır ve finansal risklere karşı tedbir alınacaktır.

i) Faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde tasarruf odaklı bir yaklaşım gösterilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstihdam ve Hizmet Alımları

Açıktan ve naklen atama

MADDE 4- (1) Teşebbüs içi personel nakli suretiyle personel ihtiyacının karşılanmasının mümkün olmadığı hallerde, kamu teşebbüslerinde;

a) 2024 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik nedeniyle ayrılanlar, 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler, 16/10/2023 tarihli ve 7723 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlar ile geçici işçilerden ayrılanlar hariç) en fazla %100'ü kadar personelin açıktan ve/veya naklen atanması,

b) 2024 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik nedeniyle ayrılanlar, 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler, 7723 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlar ile geçici işçilerden ayrılanlar hariç) en fazla %10'u kadar personelin de, özelleştirme uygulamaları nedeniyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilen nakle tabi personelden atanması,

hususlarında kamu teşebbüsünün yönetim kurulu yetkilidir.

(2) Kamu iktisadi kuruluşları ile Bakanlıkça 2024 yılında sermaye aktarımı yapılan iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların bağlı ortaklıklarının birinci fıkrada kapsandaki personel atama işlemleri Bakanlığın uygun görüşüne bağlıdır.

(3) 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro, pozisyon ve görevlere yapılan atamalar, özel kanunlarda belirtilenler ve sivil havacılık sektöründe faaliyet gösteren kamu teşebbüslerinde istihdam edilecek uçucu personel hariç, 2025 yılında emekli yeni personel istihdamı yapılmayacaktır.

(4) Kamu teşebbüslerince, 2023 ve 2024 yıllarında ilgili yıl genel yatırım ve finansman programı kararları kapsamında Bakanlıktan veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığından uygun görüş alınan ve atama işlemlerine yönelik olarak ÖSYM Başkanlığı veya Türkiye İş Kurumu veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı nezdinde gerekli işlemlere başlandığı halde sonuçlandırılmayan personel atama izinleri, söz konusu işlemlerin tamamlanması şartıyla 2025 yılında ilave bir izne ihtiyaç bulunmaksızın kullanılabilir. Ataması yapıldığı halde herhangi bir nedenle görevine başlamayan kişiler için verilen atama izinleri de bu kapsamda değerlendirilecektir.

(5) 2024 ve 2025 yıllarında açıktan atama yoluyla ilk defa işe alınan personele ait kadroların ölüm, istifa, kamu görevinden çıkarılma, sözleşmenin feshi ve naklen atama sebepleriyle personelin işe başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde boşalması halinde, kamu teşebbüslerinin 2025 yılında herhangi bir izne ihtiyaç duymaksızın bu personel yerine yeni personel alma hakkı saklıdır.

(6) Üçüncü fıkrada kapsamında yapılacak emekli personel atamaları (3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro, pozisyon ve görevlere yapılan atamalar hariç), birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sınırlamalara tabidir. Dördüncü ve beşinci fıkralar kapsamında yapılacak atamalar ise birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen sınırlamaların dışındadır.

(7) 2025 yılı içerisinde emeklilik nedeniyle ayrılan personelin yerine, aynı yıl içerisinde, emekli olan personel sayısı kadar yeni personel alımı birinci fıkrada kapsamında oluşacak 2026 yılına ilişkin kontenjandan Bakanlığın uygun görüşü üzerine mahsup edilmek şartıyla gerçekleştirilebilir.

İlave atamalar

MADDE 5- (1) Personel ihtiyacının 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında karşılanamaması durumunda; uluslararası standartlar çerçevesinde istihdamına gerek görülen özel niteliklere sahip personel, yeni üretim tesisi, işletme birimi kurulması veya devir alınması veya yeni hizmet birimlerinin faaliyete geçmesi halinde bu tesisler için gerekli personel, kamu teşebbüslerinin mal veya hizmet üretiminde artış görülmesi veya faaliyet alanının genişlemesi durumunda ihtiyaç duyulan personel ile AR-GE faaliyetleri için istihdamına gerek duyulan personele yönelik talepler ve diğer nedenlerle kamu teşebbüsünce ortaya konulan personel ihtiyacına ilişkin talepler ilave atamalar kapsamında değerlendirilebilir. Kamu teşebbüsleri söz konusu ihtiyaçlarına ilişkin detaylı analiz ve gerekçeleri ilgisine göre Bakanlığa veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Bakanlığın veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığının uygun görüşü üzerine, bu talepler, kamu teşebbüsünün ilgili olduğu Bakanlık tarafından statü ve ünvan belirtilerek Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına gönderilir. Söz konusu atama izinlerine ilişkin talepler Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca sonuçlandırılır. Bu fıkrada kapsamında ilaveten atanacak personel sayısı, 2024 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik nedeniyle ayrılanlar, 4046 sayılı Kanununun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler, 7723 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlar ile geçici işçilerden ayrılanlar hariç) %75'ini geçemez.

(2) Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygun görülen yatırımlar kapsamında kurulan ve personel ihtiyacı 4 üncü madde ile bu maddenin birinci fıkrası kapsamında karşılanamayan yeni tesis ve işletme birimlerine ilişkin personel

talepleri, Bakanlık veya ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığının uygun görüşü üzerine, kamu teşebbüsünün ilgili olduğu Bakanlık tarafından gönderilen talepler Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığınca sonuçlandırılır.

(3) Kamu teşebbüslerinin, istihdam maliyetleri kısmen veya tamamen uluslararası kuruluşlar tarafından karşılanan personele ilişkin atamalarına, uluslararası standartlarla belirlenen asgari istihdam sayısı koşullarının karşılanması amacıyla yapılacak olan ARFF memuru (hava alanı kurtarma ve yangınla mücadele memuru), kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri, gemi trafik hizmetleri sisteminde görev yapacak kılavuz kaptan, gemi adamı, deniz trafik operatörü atamalarına yönelik talepleri ile özelleştirme kapsam ve programında bulunan kuruluşların personele yönelik nakil talepleri söz konusu personelin sadece talep edilen ilgili alanda istihdam edilmesi kaydıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın ilgisine göre Bakanlığın veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığının uygun görüşüne tabidir.

Zorunlu istihdam

MADDE 6- (1) Aşağıda belirtilen atamalar, 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınırlamaların dışındadır. Bu kapsama giren personel, herhangi bir izne tabi olmaksızın, boş kadro/pozisyon dâhilinde göreve başlatılabilir.

a) İlgili yıl içinde asgari sınırlara göre kontenjan açığı doğması kaydıyla, özel kanunlar ve ilgili mevzuat gereği çalıştırılması zorunlu olan personele ilişkin atamalar.

b) 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro, pozisyon ve görevlere yapılan atamalar.

c) İlgili mevzuat hükümleri gereğince, kamu teşebbüsü tarafından gönderildiği eğitim veya görevlendirmeler kapsamında teşebbüse karşı mecburi hizmet ile yükümlü bulunan personele ilişkin atamalar.

ç) Askerlik hizmeti sonrasında kamu teşebbüsündeki görevine geri dönen personele ilişkin atamalar.

d) Profesyonel sendikacı olarak görev yapmasının ardından kamu teşebbüsüne geri dönen personele ilişkin atamalar.

(2) Mahkeme kararları nedeniyle göreve başlatılması gereken personele ilişkin açıktan atamalar öncelikle 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında doğan kontenjandan, bunun yeterli olmaması halinde ise izleyen yıllar kontenjanlarından mahsuben gerçekleştirilir.

(3) Engelli personel istihdamında, kamu teşebbüsünün işçisi iken engelli olmuş olanlara öncelik tanınır.

Sınavlar

MADDE 7- (1) İlk defa açıktan atama ile personel alımı, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kadro ve pozisyonlar için Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte; işçi statüsü için ise Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, Bakanlık uygun görüşünü alarak çıkaracakları Yönetmelikle, faaliyet alanı itibarıyla özel niteliği haiz pozisyonlara, birinci fıkra kapsamı dışında kurumsal sınav ile atama yapılabilir. Bu kapsamda yapılan atamalarda en geç 30 gün içerisinde Bakanlığa yazılı olarak bilgi sunulur. Sınav konuları, sınavın şekli ve sınav komisyonunun teşkili ile sınava ilişkin diğer hususlar da bu Yönetmelikle düzenlenir. Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları Yönetmelik kapsamında belirlenen pozisyonlara atama yapmak için yürürlükteki mevzuata uygun olarak açıktan atama izni alınmış pozisyonların sayısı ve ünvanı ile ilgili mevzuattaki koşulları, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) taban puanını, Resmi Gazete ile kendi kurumsal internet adreslerinde ilan vermek suretiyle adaylara duyurur. 70 puandan az olmamak üzere KPSS puan sırası dikkate

alınarak belirlenen adaylardan, açıktan atama izni alınmış pozisyon kontenjanının 10 katından fazla olmamak üzere ilgili teşebbüs tarafından belirlenen sayıda aday yazılı sınava çağrılır. Yazılı sınav sonucunda en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun üç katına kadar aday sözlü/uygulamalı sınav notlarının aritmetik ortalaması alınarak bulunur. KPSS, yazılı ve sözlü/uygulamalı sınav notlarının aritmetik ortalaması alınarak bulunur. Hâlihazırda yürürlükte olan yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(3) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları, 2025-2027 döneminde, öncesinde Bakanlık uygun görüşünün alınması kaydıyla, Türkiye İş Kurumu ve kamu teşebbüsünün karşılıklı mutabakatı olması halinde, Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenecek istihdam garantili eğitimler vasıtasıyla personel temin edebilir. Bu şekilde yapılacak atamalar öncelikle 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile 5 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında doğan kontenjandan, bunun yeterli olmaması halinde ise izleyen yıllar kontenjanlarından mahsuben gerçekleştirilir.

(4) 1/1/2025 tarihinden sonra sözleşmeli personel pozisyonlarına atananlar işe başlama tarihinden itibaren 3 yıl geçmedikçe; mesleğe özel yarışma sınavıyla yardımcı olarak atanan kadrolar ile bulunulan pozisyondan farklı ve öğrenim durumu itibarıyla ihraz ettikleri ünvanlı kadro ve pozisyonlara yapılacak atamalar hariç olmak üzere halen görev yaptıkları kuruluşlara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanamaz. Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik kapsamında merkezi yerleştirme işlemlerine ve bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılacak ilanlara başvuramaz, yerleştirilmeseler dahi atama işlemleri yapılmaz.

Hizmet alımı yoluyla çalıştırılan personelin sürekli işçi kadrolarında istihdamı

MADDE 8- (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından çalıştırılmakta olanlardan, 4/12/2017 tarihi itibarıyla en az iki yıl kesintisiz (yıllık izin, doğum izni, askerlik ve toplamda 30 günü geçmeyen kesintiler hariç olmak üzere) olarak ilgili teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda çalışmış ve halen çalışmaya devam edenler, aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak sınavda başarı göstermeleri halinde hâlihazırda görev yaptıkları teşebbüs ve bağlı ortaklıklarında işçi statüsünde istihdam edilebilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasında, kişilerde aranacak şartların tespiti ve personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmesinin kapsamının belirlenmesi açısından, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23 üncü maddesi hükümleri esas alınır.

(3) Bu madde uyarınca yapılacak atamalar 4 üncü maddenin birinci fıkrası ile 5 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında doğan kontenjandan, teşebbüslerin talepleri doğrultusunda her bir kamu iktisadi teşebbüsü ve bağlı ortaklığı için Bakanlık tarafından belirlenecek sayıyı aşmayacak şekilde karşılanır. Bu şekilde yapılacak atamalarda 7 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen usul uygulanmaz.

(4) Teşebbüs ve bağlı ortaklıklar yılı içerisinde yazılı ve/veya sözlü ya da uygulamalı sınav yapar. Bu kapsamda yapılacak sınava ilişkin usul ve esaslar ile gerekli nitelikleri tespit etmeye yönetim kurulları yetkilidir.

(5) Bu madde kapsamında yapılacak işlemler sebebiyle oluşacak şartlara uyum sağlanması amacıyla hizmet alım sözleşmelerinde değişiklik yapmaya 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde yönetim kurulları yetkilidir.

(6) Bu madde kapsamında oluşacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

(7) Bu madde kapsamında yapılan yerleştirmeler, hizmet türü, ünvanı, sayısı ve benzeri bilgileri içerecek şekilde 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirilir. Bu kapsamdaki yerleştirmeler kaynaklı hizmet alımı tutarlarında eksilme oluşması halinde bu tutar, ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Karar uyarınca belirlenen hizmet alım tavanından düşülür.

Geçici işçiler

MADDE 9- (1) Kamu teşebbüsleri, 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanun çerçevesinde sadece mevsimlik işlerde ve/veya kampanya işlerinde geçici işçi çalıştırabilir. Söz konusu geçici işçilerle yapılacak sözleşmelerde işçinin mevsimlik ve/veya kampanya işçisi olduğu belirtilir.

(2) 2025 yılında geçici işçilerin çalıştırılacakları toplam adam/ay süresi, 24 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca bildirilecek olan tavanı aşmayacak şekilde, yıl içinde askerden dönecekler de dikkate alınarak, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına vize ettirilir.

(3) Vize edilen cetvellerin bir örneği, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına ilgili kamu teşebbüsüne, Sayıştay Başkanlığına, Bakanlığa ve ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına gönderilir. Bu vize işlemi yapılmaksızın ilgili personele ödeme yapılamaz.

(4) Mevsimlik ve kampanya işleriyle ilgili faaliyetlerde artış görülmesi veya diğer sebeplerle ikinci fıkradaki tavanın yeterli olmaması durumunda oluşan ilave geçici personel talebi Bakanlık veya ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından karara bağlanır ve bu Karar Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına gönderilir.

Fazla çalışma

MADDE 10- (1) Kamu teşebbüsleri, 2025 yılında, 24 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca bildirilecek olan tavanı aşmayacak şekilde ilgili mevzuat çerçevesinde fazla çalışma yaptırabilir.

(2) Fazla çalışma tavanının yeterli olmaması halinde, birinci fıkrada belirtilen tavanı %10'una kadar arttırmaya kamu teşebbüsü yönetim kurulu yetkilidir.

(3) Ürün alım kampanya faaliyetleri rekolteye bağlı olarak değişiklik gösteren, yeni mal veya hizmet üretim birimleri faaliyete geçen veya tesis veya birimleri başka bir kamu işletmesine devredilen, özelleştirilen veya başka bir kamu işletmesinin tesis veya birimlerini devralan, mal veya hizmet üretiminde artış görülen, rehabilitasyon ve bakım onarım faaliyetleri yürüten ve enerji arz güvenliğinin sağlanması amacıyla faaliyet gösteren kamu teşebbüsleri ile üretiminin yarısından fazlasını ihraç eden ve diğer fazla çalışmayı gerektirecek durumların ortaya çıktığı kamu teşebbüslerinde fazla çalışma tavanı ilgisine göre Bakanlık veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yeniden belirlenebilir.

(4) Kamu teşebbüsleri, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalıştırılan personel için aynı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan fazla çalışmaya ilişkin sürelerin aşılması hususunda gereken tedbirleri almakla sorumludur.

Pozisyon iptali ve iş akdi feshi

MADDE 11- (1) Maaş ve ücret ödemeleri Özelleştirme İdaresi Başkanlığına karşılanan kuruluşlarda, 2024 yılı içinde emeklilik veya iş akdi feshi nedeniyle ayrılan işçilerin pozisyonlarının tamamı 30/6/2025 tarihine kadar yönetim kurulu kararı ile iptal edilecek ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bilgi verilecektir.

(2) Kamu işletmeleri iş akdi feshi gerektiren bir hususun ortaya çıkması durumunda, fesih sürecini kamuya en az mali yük getirecek şekilde yürütmekle yükümlüdür.

Diğer istihdam şekilleri

MADDE 12- (1) Kamu teşebbüsleri, bu Kararda yer verilmeyen her türlü personel alımından önce ilgisine göre Bakanlıktan veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığından izin almak zorundadır.

Hizmet alımı

MADDE 13- (1) Kamu ihale mevzuatında tanımı yapılan hizmetler, 2025 yılında; 4734 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, teşebbüs ana statüsü ve ilgili diğer mevzuat hükümleri

çerçevesinde temin edilebilir. Bu Kararın yayımı tarihinden itibaren, kamu teşebbüsleri, ilgili mevzuattaki gerekleri yerine getirmek şartıyla, 2025 yılı için hizmet alım sürecini başlatabilir.

(2) Kamu teşebbüsleri, maliyetlerin düşürülmesi ve sağlanan faydanın artırılması amacıyla, Program kapsamında işletme bütçelerini 2025-2027 dönemini kapsayacak şekilde yaparak hizmet alımlarına çıkabilir.

(3) Özel niteliği nedeniyle 2027 yılı sonrasını kapsayan dönem için de sözleşme yapılmasına ihtiyaç duyulan çok yıllık hizmet alımlarının yapılıp yapılmayacağına ilişkin karar, ilgili Bakanlığın görüşünün alınmasını müteakip Bakanlık tarafından verilir.

(4) Program hedefleri ve işletme bütçesi kısıtları dâhilinde, 2025 yılında alımı yapılacak hizmetlerin tutarı ve personele dayalı hizmet alımlarında çalıştırılacak personel sayısı, 24 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca bildirilecek olan tavanları aşamaz. 2024 yılında yüklenici firma aracılığıyla sağlanan hizmetlerin 2025 yılında teşebbüs personeli eliyle yapılması veya bu hizmetlere ihtiyaç kalmaması durumunda, anılan hizmet alımları için ayrılan hizmet alımı tutarı, 2025 yılı tavanından düşürülür. 2026 yılı ve sonrasına ilişkin hizmet alımı tavanları, bu Karar kapsamında bildirilen tavanın her yıl için %10'ar artırılması yoluyla hesaplanır.

(5) Kamu teşebbüsünün ve çalışanlarının kurmuş olduğu vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların kurmuş olduğu veya iştirak ettiği şirketler, doğrudan veya dolaylı olarak hizmet alımına iştirak edemez ve bunlardan herhangi bir şekilde hizmet alımı yapılamaz.

(6) Kamu teşebbüsleri yaptıkları hizmet alımlarına ilişkin olarak, Sayıştay Başkanlığına, Bakanlığa ve ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına Mart ayı sonuna kadar sunulmak üzere rapor hazırlar. Söz konusu raporda, her bir alım bazında hizmet alımlarının niteliği, önem derecesi, hizmetin dışarıdan alım yoluyla yaptırılmasının gerekçesi, hizmet alımı kapsamında kaç kişi çalıştırıldığı, maliyeti, ileriki yıllarda devam edip etmeyeceği, süresi ve sözleşmelerin yenilenmesi sırasında sağlanabilecek tasarruf konularında detaylı bilgiler bulunur.

(7) Bu Karar kapsamında gerçekleştirilecek hizmet alımlarına ilişkin iş ve ihalelerin; 4734 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuata uygun bir şekilde yapılmasından ve hizmet alımlarının kamu teşebbüsüne en az mali yük getirecek şekilde yürütülmesini sağlayacak tedbirlerin alınmasından kamu teşebbüsü yönetim kurulu sorumludur.

İlave hizmet alımları

MADDE 14- (1) Yeni üretim tesisi, işletme birimi kurulması veya devir alınması, yeni hizmet birimlerinin faaliyete geçmesi, kamu teşebbüslerinin mal veya hizmet üretiminde artış görülmesi veya faaliyet alanının genişlemesi durumunda ilave hizmet alımı talepleri ile diğer nedenlerle kamu teşebbüsünce ortaya konulan hizmet alımı ihtiyacına ilişkin talepler ayrıca değerlendirilir. Bu hususta karar almaya, söz konusu taleplere ilişkin bedellerin 13 üncü maddede belirtilen hizmet alımı tavanında;

a) %15'i kadar bir artışı gerektirmesi halinde, kamu teşebbüsü yönetim kurulu,

b) %15'in üzerinde bir artışı gerektirmesi halinde, Bakanlık veya ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, yetkilidir.

(2) Olağanüstü koşullardan (yangın, deprem, sel, heyelan gibi) kaynaklanan geçici süreli hizmet alımlarına yönelik harcamalar bu Karar kapsamındaki sınırlamalara tabi değildir.

(3) İhracat yapan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının yapacakları ihracat kapsamında dışarıdan alacakları iç ve dış navlun hizmetlerine ilişkin bedeller ile enerji alanında faaliyette bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarınca sistem arz güvenliğinin sağlanması açısından hayati önem taşıyan acil durumlarda, ilgili Bakanlığın

değerlendirme ve talimatları çerçevesinde yapılması zorunluluk arz eden hizmet alımlarına ilişkin bedeller hizmet alımı tavanı sınırlamalarının dışındadır. Bu kapsamda yapılan hizmet alım tutarları ve hizmet alımlarının mahiyeti Bakanlığa bildirilir.

(4) 13 üncü ve 14 üncü maddeler uyarınca, hizmet alımlarına ilişkin olarak verilen izinler, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi kapsamında verilmesi gereken uygun görüşü kapsar.

Kamu teşebbüsü ile yüklenici firma ilişkisi

MADDE 15- (1) Hizmet alımlarında, yüklenici firmanın istihdam ettiği işçilerin kamu teşebbüsü ile olan ilişkilerinde 8/2/2015 tarihli ve 29261 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri ile diğer ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınacaktır. Yüklenici firma tarafından istihdam edilen işçilerin kamu teşebbüsü ile olan ilişkilerinde, iş hukukuna göre devamlılık arz edebilecek hükümlere ve uygulamalara sözleşmelerde yer verilmeyecektir.

(2) Kamu teşebbüsleri, hizmet alımı yaptıkları yüklenici firmalarda çalışan personelin ücretleri ile sosyal güvenlik ve işsizlik sigortası primlerinin düzenli yatırılıp yatırılmadığını takip etmekle yükümlüdür. Hizmet alımı ihale şartname ve sözleşmelerine, yüklenici firmanın çalıştırdığı personelin ücretleri ile sosyal güvenlik ve işsizlik sigortası primlerini tam, zamanında ve düzenli olarak yatırmaması veya uygulamada işçilere bordrolarında yer alan net ücretlerinden daha az ücret ödendiğinin tespit edilmesi durumlarında sözleşmenin feshedileceğine yönelik hüküm konulacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

İşletme bütçesi

MADDE 16- (1) Bakanlık 1/11/2024 tarihine kadar Programı kamu teşebbüslerine gönderir. Kamu teşebbüsleri, 2025 yılına dair işletme bütçelerini Program hedeflerini esas alarak hazırlar ve 31/12/2024 tarihine kadar, Bakanlığa ve ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir.

(2) İşletme bütçesinde asgari olarak faiz dışı fazla tablosuna, gelir tablosuna, bilançoaya, detaylı yatırım harcamalarına, nakit akım tablolarına ve kullanılması öngörülen kredi bilgilerine ilişkin tablolara yer verilir.

(3) Gerek duyulması halinde işletme bütçelerinde, programda ve performans hedeflerinde değişiklik yapmaya ve gerekli tedbirleri almaya Bakanlık yetkilidir. Bu kapsamda kamu teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları, faiz dışı fazla tablosunda yer alan ve işletme bütçesine esas teşkil eden faaliyet veya dönem kârında %5’i aşan bir azalma veya borçlanma gereğinde %5’i aşan bir artış olmasının beklenmesi durumunda işletme bütçesi değişiklik taleplerini detaylı gerekçe ve mali büyüklükleri içerecek şekilde Bakanlığa iletir. Bu durumlar dışında kalan değişikliklerde işletme bütçesinde değişiklik yapmaya kamu teşebbüsü yönetim kurulu yetkilidir.

(4) İşletme bütçesinde yapılan değişiklikler kamu teşebbüslerince beş iş günü içerisinde Bakanlığa ve ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilir.

(5) Bakanlıkça taahhüt edilen sermayeye mahsuben yapılan ödemeler, görevlendirme ödemeleri ve uygulamaları, yatırım tavanının değişmesi, gerçekleşen kambiyo zararı, bu Karar kapsamında verilen izinler ile yönetim kurulu kararına bırakılan yetkiler ve/veya temettü aktarımı kaynaklı değişiklikler nedeniyle işletme bütçelerinde değişiklik yapmaya kamu teşebbüsü yönetim kurulları yetkilidir. Bunlardan yatırım tavanının değişmesi halinde kamu teşebbüslerince Bakanlığa veya ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına beş iş günü içerisinde bilgi verilir.

Alım ve satımlarda fiyat ve miktar uygulamaları

MADDE 17- (1) Kamu teşebbüsleri, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ürettikleri mal ve hizmetlerin fiyat ve tarifelerini belirlemekte serbesttir. Satış fiyatları ve tarifeler; uygulanan ekonomik programda yer alan ilke ve politikalar, programdaki mali hedefler ve teşebbüsün finansman ihtiyacı dikkate alınarak belirlenecektir.

(2) Fiyat ve tarife düzenlemelerinde, ilgili düzenleyici ve denetleyici üst kurulum uygulamaları ile gerekli koordinasyon sağlanır. Kamu teşebbüsleri, düzenleyici ve denetleyici üst kurullara yapacakları tarife ayarlama başvurularının bir örneğini bilgi için, Bakanlığa ve ilgisine göre Özelleştirme İdaresi Başkanlığına eş zamanlı olarak gönderir.

(3) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları alım fiyatı açıklayarak temin ettikleri tarım ürünlerinin alım miktar ve fiyatını Bakanlığın görüşünü alarak belirler. Alım miktar ve fiyatları, uygulanan ekonomik politikalar, mali hedefler, teşebbüsün finansman ihtiyacı ve piyasa koşulları da dikkate alınarak belirlenir.

Borç ve alacaklar

MADDE 18- (1) Kamu teşebbüsleri, kamu ve özel sektör ayrımı yapmaksızın, tüm borçlarını zamanında ödemek ve temettü dâhil alacaklarını zamanında tahsil etmek için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Kamu iktisadi teşebbüsleri arası faiz uygulaması

MADDE 19- (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, kendi aralarındaki ticari ilişkiler dolayısıyla oluşan veya oluşacak borç ve alacaklara uygulayacakları faizi, kendi aralarında yapılacak bir protokol ile belirler ve hesaplarını uzlaşılan faiz oranları üzerinden tutar. Yapılan protokolün bir örneği, en geç protokol tarihini takip eden 15 iş günü içinde Bakanlığa gönderilir.

(2) Taraflar arasında uygulanacak faiz konusunda uzlaşmaya varılmadığı takdirde, Bakanlık genel faiz oranlarını dikkate alarak, uygulanacak faiz oranını belirlemeye yetkilidir.

Finansal korunma

MADDE 20- (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri, finansal piyasalarda mevcut olan araçları yalnızca ana faaliyetleri kapsamında gerçekleştirdikleri veya gerçekleştirecekleri kesin olan ticari veya finansal işlemlerden doğan risklerden korunmak amacıyla kullanılabilir. Teşebbüslerde bu tür finansal araçların kullanılmasında ve bu amaç doğrultusunda yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde teşebbüs yönetim kurulları yetkilidir.

(2) Bu kapsamda yapılacak işlemlerin türü, boyutu ve süresi teşebbüsün korunmak istediği risk ölçümlmeleri ile uyumlu olmalıdır.

(3) Teşebbüsler kendi risk yönetim sistemi ile iç denetim birimi, fon hizmet birimi ile gerekli diğer birimleri kurar. Finansal ve emtia risklerinin yönetilmesi, piyasaların değerlendirilmesi ve sair amaçlarla alanlarında uzmanlaşmış gerçek veya tüzel kişilerin sahip olduğu bilgi ve becerilerinden istifade etmek amacıyla ilgili alt birim tarafından yeterli uzmanlık düzeyi sağlanıncaya kadar onaylanmış bütçe sınırları içerisinde kalmak kaydı ile danışmanlık hizmeti alınabilir.

(4) Finansal araçları kullanacak kamu iktisadi teşebbüsleri, kuruluşun finansal risklerinin ve emtia risklerinin saptanması ve ölçülmesi, sonrasında alınacak aksiyonların belirlenmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesinden sorumlu riskin erken saptanması komitesi ve finansal risk yönetimi komisyonu kurar.

(5) Bu madde kapsamında işlem yapılması halinde takip eden ayın ilk beş iş günü içerisinde bir önceki aya ilişkin yapılan işlemin adı, amacı, tutarı, vadesi, niteliği gibi işleme ilişkin bilgiler teşebbüslerce Bakanlığa iletilir. Ayrıca bu işlemi yıl içerisinde gerçekleştiren

teşebbüsler, takip eden yılın Ocak ayının son iş gününe kadar bir önceki yıla ilişkin yapılan tüm işlem ve sonuçlarını rapor olarak Bakanlığa iletir.

Finansman fazlasının Hazineye devri

MADDE 21- (1) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca Hazineye devredilecek finansman fazlası tutarını Hazine ve Maliye Bakanı belirler. Konuyla ilgili iş ve işlemler, Hazine ve Maliye Bakanının belirlediği usule göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzleme ve Şeffaflık

İzleme

MADDE 22- (1) Şeffaflık ve hesap verebilirliğin artırılmasını teminen, Bakanlık, izleme kapsamına alınacak kamu işletmelerini belirlemeye yetkilidir.

(2) Kamu işletmeleri, istenilen bilgi ve belgeler ile içeriği Bakanlığa belirlenecek mali ve mali olmayan verileri talep edilen şekilde ve belirlenen sürede Bakanlığa göndermek zorundadır.

(3) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları 15/1/2025 tarihine kadar iş birimlerinin verimliliklerini ölçmek için iş birimi bazında belirleyecekleri göstergeleri Bakanlığa gönderir. Bakanlıkça uygun görülen verimlilik göstergeleri ilgili teşebbüslere iletilir. Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları tarafından 31/7/2025 tarihine kadar ilgili göstergeler kapsamında iş birimlerinin verimliliklerinin değerlendirildiği detaylı bir rapor hazırlanarak Bakanlığa iletilir. Söz konusu raporda, iş birimlerinin verimliliğini arttırmaya yönelik alınacak tedbirlere ve iş planlarına da yer verilir.

Bilgi sistemleri

MADDE 23- (1) Kamu işletmeleri, mali ve mali olmayan verilerini sağlıklı ve sürekli bir şekilde üretecek bilgi sistem alt yapısını kuracak veya kurmuş oldukları bilgi sistem alt yapısını geliştireceklerdir. Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları, bilgi sistem altyapılarını Bakanlığın belirlediği formatta veri gönderebilecek hale getirmek için gereken tedbirleri 31/3/2025 tarihine kadar almak zorundadır.

(2) Kamu işletmeleri, izleme kapsamında yeterli miktarda ekipman ve insan kaynağı tahsis eder.

(3) 22 nci madde uyarınca izlemeye alınan kamu işletmelerinin bu kapsamda yaptıkları veya yapacakları harcamalar tasarruf tedbirleri dışındadır.

Hedef tespiti ve takibi

MADDE 24- (1) Bakanlık, Program kapsamında ve kamu teşebbüsü bazında, 2025-2027 dönemine ilişkin hedefler ve tavanlar belirler ve bunları ilgili kamu teşebbüsüne gönderir.

(2) Kamu teşebbüsleri; Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibarıyla, birinci fıkrada kapsamında kendileri için belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılamayacağını, sapma beklenmesi durumunda buna ilişkin gerekçeleri ve alınacak tedbirleri, takip eden ayın sonuna kadar Bakanlığa iletir.

(3) Bakanlık, kamu teşebbüslerinin 2025 yılı faaliyetlerini takip etmek, belirlenen hedefler kapsamında değerlendirme yapmak ve teşebbüs faaliyetlerinin bu Karar hükümlerine uygunluğunu takip etmek amacıyla, denetim yapmaya ve rapor hazırlamaya yetkilidir.

(4) Üçüncü fıkrada yapılacak denetimler esnasında, kamu teşebbüsleri, istenilen bilgi ve belgeleri temin etmek ve denetimi yapan yetkili personele vermek

zorundadır. İletilen bilgi ve belgelerin doğruluğundan ve tutarlılığından, kamu teşebbüsünün ilgili birim yöneticisi, ilgili personel ile birlikte sorumludur.

(5) Bakanlık, üçüncü fıkrada kapsamında denetim yapılacak kamu teşebbüslerini ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Stratejik planlar

MADDE 25- (1) Stratejik planları Bakanlık olumlu görüşü ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından uygun görülen kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, söz konusu planlarda yer alan vizyon, stratejik amaç, hedef ve performans göstergelerine bu planlar kapsamında öngörülen maliyet ve ödenekler çerçevesinde ulaşmak için gerekli tedbirleri alır.

(2) Stratejik planları Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından onaylanmamış veya mevcut stratejik plan dönemleri 2024 yılı sonunda bitecek olan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından Bakanlığın görüşleri dikkate alınarak belirlenen stratejik planlara ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde, stratejik planlarını hazırlar ve 15/10/2024 tarihine kadar Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderir.

(3) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, yıllık yatırım ve finansman programlarını stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflere uygun olarak hazırlamak zorundadır.

(4) Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanmış olan Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Stratejik Planlarının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi ile Performanslarının Ölçülmesine Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların stratejik planları izlenip değerlendirilecek ve performansları ölçülecektir.

(5) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların stratejik planlarına ilişkin olarak;

a) 2024 yılına ilişkin performans değerlendirme raporları kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar tarafından 1/4/2025 tarihine kadar Bakanlığa, Strateji ve Bütçe Başkanlığına ve ilgili Bakanlığa gönderilir.

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar tarafından hazırlanacak 2025 yılına ilişkin performans programı en geç 1/12/2024 tarihine kadar Bakanlığa, Strateji ve Bütçe Başkanlığına ve ilgili bakanlığa gönderilir ve 1/1/2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

İç kontrol sisteminin oluşturulması

MADDE 26- (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların yönetim kurulları ile görev ve yetkileri çerçevesinde her düzeydeki yöneticileri;

a) Faaliyetlerin, görev, yetki ve sorumlulukların belirlendiği uygun bir kurumsal yapı içerisinde, etik değerleri benimsemiş, yeterli ve yetkin personel tarafından etkin, etkili ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini,

b) Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini etkileyebilecek risklerin belirlenmesini ve bu riskleri yönetmek için uygun kontrol yöntemlerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını,

c) Zamanında ve doğru karar alınmasını, personelin görevini doğru bir şekilde yerine getirmesini, ilgililerin ve kamuoyunun zamanında ve doğru bilgiye erişmesini sağlamak üzere etkin bir bilgi ve iletişim sisteminin tüm faaliyetleri destekleyecek yeterlikte kurulması ve işletilmesini,

ç) Yılda en az bir kez kontrol öz değerlendirme yapılmasını,

d) Tüm bu faaliyetlerin sürekli ve sistemli bir şekilde izlenmesi ve geliştirilmesini, sağlamak üzere iç kontrol sisteminin oluşturulmasından sorumludur.

(2) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar, kurumsal yönetim ilkelerini dikkate alarak, denetim faaliyetlerini yürütecek doğrudan genel müdüre bağlı organizasyonları oluşturmak ve yeterli sayıda iç denetçi istihdam etmekle yükümlüdür.

(3) İç denetçi olarak atanacaklarda,

a) Kamu İç Denetçi Sertifikası,

b) CIA (Certified Internal Auditor),

c) CISA (Certified Information System Auditor),

ç) CCSA (Certification in Control Self-Assessment),

d) CGAP (Certified Government Auditing Professional),

e) CFSA (Certified Financial Services Auditor),

f) CRMA (Certification in Risk Management Assurance),

sertifikalarından birine sahip olma şartları aranır. İç denetim birim başkanı, iç denetçiler için aranan şartları haiz olan; tercihen ilgili kamu iktisadi teşebbüsü ve bağlı ortaklıkta çalışanlar arasından; kıdem, bilgi ve tecrübe düzeyi dikkate alınarak ilgili kamu iktisadi teşebbüsü ve bağlı ortaklık genel müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulu tarafından görevlendirilir.

(4) Üçüncü fıkrada sayılan sertifika şartları ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesinde sayılan şartlar asgari olarak belirlenmiş olup, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar iç denetimin öncelikli liyakat ve ihtisas alanlarını, öğrenim, hizmet ve yeterlilikle ilgili diğer hususları da dikkate alarak iç denetçi olarak atanacaklarda aranan şartlara kendi ihtiyaçlarına göre ilave kıstaslar getirebilir. Personelin asgari şartları taşıması iç denetçi olarak atanması için yeterli olmayıp, nihai aşamada atamaya ilişkin yetki ve sorumluluk kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların yönetim kurullarına aittir.

Kurumsal verilerin yayımlanması

MADDE 27- (1) Kamu işletmeleri, yönetim bilişim sistemlerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli tedbirleri alır. Bu kapsamda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin alt yapısını, kurumsal kaynak planlamasının gerektirdiği yazılım ve sistemlerini, intranet ve internet sitelerini geliştirir. Yayımlanan bilgilerin devamlı güncellenmesi sağlanır.

(2) İnternet sitelerindeki bilgiler, kurumsal yönetim ilkelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde, asgari içeriği 27/1/2007 tarihli ve 26416 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu ile ilgili 2007/4 sayılı Başbakanlık Genelgesine uyumlu olacak biçimde ve en güncel haliyle yer alır.

(3) Kamu işletmeleri, kurumsal yönetim ilkeleri ile 28/8/2012 tarihli ve 28395 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırladıkları 2024 yılına ait faaliyet raporlarını, 31/5/2025 tarihine kadar internet sitelerinde yayımlar.

(4) Bakanlık, izleme kapsamına aldığı kamu işletmelerinin toplu verilerini ve analizlerini içeren 2024 yılına ait Kamu İşletmeleri Raporunu, 31/10/2025 tarihine kadar internet sayfasında yayımlar.

Yazışma süreleri, kanalları ve yöntemi

MADDE 28- (1) Bu Karar kapsamında yapılacak her türlü yazışmaya ilişkin cevaplandırma süreleri hususunda, 29/6/2009 tarihli ve 2009/15169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte belirtilen süreler dikkate alınır.

(2) Bu Karar kapsamında Bakanlığa iletilecek talepler ilgili Bakanlıklar üzerinden değil, doğrudan kuruluşlar tarafından yapılır.

(3) Kamu işletmelerinin Bakanlık ve ilgili kuruluşlarla yapacakları yazışmalarda, işletmeyi temsile yetkili oldukları hususu yönetim kurulunca tescil edilmek üzere, ticaret sicil

memurluđuna bildirilen, iřletmede űst seviyede yetkiyi haiz iki yöneticinin imzasının bulunması zorunludur. Bakanlık ile yapılacak yazıřmalarda yöneticilerden birisinin Genel Műdűr olması zorunludur.

Yurt dışı bağlı ortaklıklar, iştirakler ve yatırımlar

MADDE 29- (1) Kamu teřebbűsleri; kendilerinin, yurt dıřında kurulmuř ve yerleřik olduđu űlkenin mevzuatına tabi faaliyet gösteren bađlı ortaklıklarının ve bunların iřtirakleri ile 4646 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulmuř űirketlerin yurt içinde ve dıřında yapmıř oldukları yatırımlara iliřkin her tűrlű bilgi ve belgeyi talep edilmesi durumunda Bakanlıđa iletir.

(2) 233 sayılı Kanun Hűkűműnde Kararnamenin 58 inci maddesinin űncű fıkrasında göre kurulan veya kurulacak olan bađlı ortaklık ve iřtirakler ile 4646 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulmuř űirketlerin sermaye deđiřimlerine iliřkin olarak yapılacak her tűrlű iřlemede Bakanlıđın uygun grűřű aranır.

Sorumluluk

MADDE 30- (1) Kamu teřebbűslerinin ilgili mevzuat ve bu Kararda belirtilen ilkeler çerçevesinde faaliyet göstermesinden, kamu teřebbűsleri tarafından iletilen taleplerin mevzuata ve teřebbűsűn ana statűsűne uygunluđundan ve Bakanlık, Őzelleřtirme İdaresi Bařkanlıđı, Strateji ve Bűe Bařkanlıđı ve Cumhurbaşkanlıđı İdari İřler Bařkanlıđı tarafından kamu teřebbűslerine verilen izinler ile Bakanlık bűcesinin "05 - Cari Transferler" ve "08 - Borç Verme" tertiplerinden yapılan ödemelere konu iřlemlerin ilgili mevzuata ve amacına uygun olarak kullanılması ve geekleřtirilmesinden yönetim kurulu sorumludur.

Bağımsız denetim ve finansal raporlar

MADDE 31- (1) 29/11/2022 tarihli ve 6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yűrűrlűđe konulan Bađımsız Denetime Tabi űirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bađımsız denetime tabi olan kamu iktisadi teřebbűsleri ve bađlı ortaklıkları, bu konuda gerekli tedbirleri alır ve 13/1/2012 tarihli ve 6102 sayılı Tűrk Ticaret Kanununun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde Tűrkiye Muhasebe Standartları ile uyumlu finansal rapor hazırlama hususunda gerekli kurumsal altyapıyı oluřturur.

(2) Kamu iktisadi teřebbűsleri ve bađlı ortaklıkların yönetim kurulları, bađımsız denetim kuruluřunu seçmeye, kuruluřla bađımsız denetim sözleřmesi imzalamaya ve konuyla ilgili diđer hususların yerine getirilmesine yetkilidir. Bađımsız denetim kuruluřu seçimi sűrecinde kaliteli bir bađımsız denetimi gűvence altına alacak her tűrlű tedbiri almak ve satın alma sűrecini bunu műmkűn kılacak űekilde yűrűtmek yönetim kurullarının sorumluluđundadır.

(3) Bađımsız denetim seçimine esas ihale űartnameleri veya dođrudan alımlarda teknik űartnameler sűre bařlatılmadan en az bir ay öncesinde Bakanlık grűřűne sunulur. Gerekli grűlmesi halinde, Bakanlıkça bađımsız denetim hizmeti satın alma sűreci ile bađımsız denetime iliřkin imzalanan "Bađımsız Denetim Hizmeti Sözleřmesi" hűkűmleri kapsamında bađımsız denetim çalıřmaları denetlenebilir.

(4) Kamu iktisadi teřebbűsleri ve bağlı ortaklıkları, műnferit ve/veya konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında ve sunumunda Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan TMS/IFRS'yi esas alır.

(5) Finansal rapor hazırlamaya ilişkin ilke, usul ve esasların, açık ve anlaşılabilir hale gelmesini veya uygulama birliğinin sağlanmasını teminen, TMS/IFRS'nin uygulanmasında yönetim kurullarının tercihine bırakılan konularda, gerekli grűlmesi halinde Bakanlıkça kararlar alınabilir.

(6) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağılı ortaklıkları, bağımsız denetim raporlarını ve eklerini yönetim kuruluna sunulmasından sonra bir ay içerisinde Bakanlığa ve Sayıştay Başkanlığına elektronik ortamda gönderir.

Usul ve esaslar tebliği

MADDE 32- (1) Bu Kararda belirtilen hükümlerin uygulanması amacıyla izlenecek usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile belirlenir.

Yetki

MADDE 33- (1) Bakanlık, bu Kararın uygulanmasını teminen gerekli gördüğü her türlü tedbiri almaya, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve Kararın uygulanması esnasında oluşabilecek tereddütleri gidermeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 34- (1) Bu Kararın;

- a) 1 inci, 2 nci, 4 üncü, 13 üncü, 16 ncı, 30 uncu, 32 nci, 33 üncü, 34 üncü ve 35 inci maddeleri yayımı tarihinde,
- b) Diğer hükümleri 1/1/2025 tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35- (1) Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

KAMU TEŞEBBÜSLERİNİN 2025 YILI MALİ HEDEFLERİ (Bin TL)

Kamu Teşebbüsleri	Yatırım	Borçlanma Gereği (1)	Faiz Dışı Fazla
233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Tabi Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklar			
1-Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (TŞFAŞ)	1.289.148	18.689.408	14.890.892
2-Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ETİ MADEN)	6.334.201	-2.773.543	1.773.543
3-Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK)	700.000	17.532.984	14.972
4-Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ)	1.708.268	5.240.339	8.720.043
5-Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ)	9.905.000	201.778.984	56.901.076
6-Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	41.970.000	11.379.223	-10.408.465
7-Türkiye Petrolleri A.O. (TPAO)	143.229.761	2.252.834	2.717.893
8-Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ)	45.800.000	284.884.178	-71.806.485
9-Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)	717.652	-10.465.220	32.764.841
10-Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR)	98.000	2.593.611	444.313
11-Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM)	1.192.613	1.659.666	-673.266
12-Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü (ESK)	650.000	-10.544.773	9.075.773
13-Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü (DMO)	60.100	223.040	-1.724.040
14-T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD)	97.216.000	158.343.894	18.075.266
15-TCDD Taşımacılık A.Ş.	31.600.000	43.392.104	1.018.560
16-Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş. (TÜRASAŞ)	3.112.000	7.457.121	3.750.530
17-Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ)	16.600.000	-16.832.855	13.232.091
18-Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM)	2.625.000	-1.498.983	-2.208.603
19-Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. (TEMSAN)	60.546	-50.422	153.172
20-Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)	605.000	-1.360.856	566.252
4046 sayılı Kanuna Tabi Olup Sermayesinin Yarıdan Fazlası Kamuya Ait Olan Kuruluşlar			
1-Sümer Holding A.Ş.	2.000	252.205	44.845
2-Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (TDİ)	115.000	3.427	-48.657

(1) Borçlanma gereğindeki pozitif tutarlar, kuruluşun finansman ihtiyacı olduğunu ifade etmektedir.